

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

23.11.2009

B7-0161/2009

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Somaalia rannikuvetes toimuva piraatluse poliitiline lahendus

Reinhard Bütikofer, Franziska Katharina Brantner, Raúl Romeva i

Rueda

fraktsiooni Verts/ALE nimel

RE\797275ET.doc

PE428.780v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon Somaalia rannikuvetes toimuva piraatluse poliitilise lahenduse kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma eelnevaid resolutsioone Somaalia ja NAVFORi kohta;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et ligi 20 aastat väga ebakindlana püsinud Somaalia riigi ebastabiilsus on suurenenud ning põhjustanud sügava humanitaar- ja julgeolekukriisi;
- B. arvestades, et Somaalial ei ole olnud toimivat valitsust alates Siyaad Barre režiimi kukutamisest 1991. aastal, pärast mida on riik olnud ebastabiilne, seda on iseloomustanud anarhia, klannide vaheline võitlus, islami ekstremism, organiseeritud kuritegevus ja bandiitlus;
- C. arvestades, et kodusõda on nõudnud paljude tsiviilisikute elu ning elanikkonna julgeolek tekitab sügavat muret;
- D. arvestades, et Somaalias jätkuvad inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse laialdased rikkumised, mida panevad toime kõik konfliktipooled, nagu piinamine ja muu väärkohtlemine, vägistamised, kohtuvälised hukkamised, omavolilised kinnipidamised ning rünnakud tsiviilisikute, ajakirjanike, inimõiguste kaitsjate ja tsiviilinfrastruktuuri vastu;
- E. arvestades, et olukorra Somaalias muudavad veelgi keerukamaks piraatlus ja relvastatud röövid laevade vastu, sealhulgas humanitaarabi vedavate laevade ründamine;
- F. arvestades, et mitme riigi kalalaevad on ära kasutanud kaost Somaalias, et alates 1990. aastast püüda kala Somaalia 200 meremiili laiuses võõndis, mis ohustab Somaalia kalurite elatusallikat;
- G. arvestades, et avamere piraatlus ohustab üha rohkem inimeste elusid ja turvalisust ning takistab humanitaarabi osutamist, eriti meredel, mis asuvad Somaalia ja Aafrika Sarve muude riikide ranniku lähedal;
- H. arvestades, et EL käivitas 8. detsembril 2008 mereoperatsiooni EU NAVFOR Somaalia (operatsioon Atalanta), mille eesmärk on kaitsta maailma toiduabi programmi merekonvoisid ja teisi Somaalia ranniku lähedastes vetes liiklevaid kaubalaevu;
- I. arvestades, et vastavalt ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP) aruandele on Somaalia rannikule ladustatud ebaseadusliku veo käigus suur hulk lekkivaid toksilisi jäätmeid, ilma et oleks mingitki tähelepanu pööratud kohaliku elanikkonna tervisele ja keskkonnakaitsele;

- J. arvestades, et vastavalt samale aruandele on osa mere äärde jäetud jäätmetest pärit Euroopa Liidust, ning arvestades, et need jäätmed kahjustavad pöördumatult inimeste tervist ja ümbritsevat keskkonda, mis on inimõiguste jäme rikkumine,
1. kutsub Somaalia eri pooli üles vägivalda lõpetama ja täielikult austama inimõigusi ja üksikisiku vabadust ning omavahelise konstruktiivse poliitilise dialoogi loomisega tõsiselt pingutama rahu ja rahvusliku leppimise nimel;
  2. mõistab kindlalt hukka igasuguse piraatluse ja relvastatud röövi;
  3. on arvamusel, et laevade kaaperdamised viimastel aastatel on seotud komplitseeritud rahvusvaheliste organisatsioonidega; lükkab tagasi katsed süüdistada selles Somaalia kalureid, kes on ise ohvrid olukorras, kus pea 20 aastat ei ole Somaaliat valitsetud ega kalandust juhitud;
  4. märgib murelikult, et ELi kalalaevadel on nüüd sõdurid või eraturvatöötajad pardal, ning hoiatab konflikti võimaliku eskalatsiooni eest;
  5. soovib ELil tungivalt toetada Somaalia uut föderaalset üleminekuvalitsust ja vastavaid kohalikke ametivõime, et nad parandaksid põhiinfrastruktuuri ja taastaksid majandustegevuse eeskätt sellistes valdkondades nagu kalastamine, mereressursside kaitse ja jäätmemajandus, et luua töökohti esmajoonel noortele inimestele;
  6. on seisukohal, et Somaalia naisteorganisatsioonide ja kodanikuühiskonna kaasamisel võib olla positiivne roll rahvuslikus lepitusprotsessis;
  7. tuletab meelde, et rahvusvaheline kogukond ja praeguse konflikti kõik pooled vastutavad tsiviilisikute kaitse eest;
  8. kutsub Aafrika Liitu ja ELi üles uurima mooduseid ja vahendeid, kuidas aidata somaallastel saavutada rahu ja rahvuslik leppimine ning lõpetada olukord, mis põhjustab palju häda ja kannatusi tsiviilelanikkonnale;
  9. kutsub ELi lipuriike, komisjoni ja vastavaid piirkondlikke kalavarude majandamise organisatsioone üles ära hoidma kalalaevade ümberpaigutamise India ookeanilt teistele ookeanidele, mis võib kaasa tuua ülemäärase püügivõimsuse ja üleüügi;
  10. kutsub Somaalia föderaalset üleminekuvalitsust ja uut föderaalset üleminekuvalitsust koostöös ÜRO ja Aafrika Liiduga üles käsitlema Somaalia rannikult humanitaarabi kandvate aluste vastu toimepandavat piraatlust ja relvastatud rööve kuritegudena, mille vastu tuleb võidelda selliste tegude toimepanijate vastutusele võtmisega vastavalt kehtivale rahvusvahelisele õigusele;
  11. võtab sellega seoses teadmiseks Kenya ja Seišelli Vabariigiga allkirjastatud kokkulepped, mis käsitlevad piraatluses või relvastatud röövis kahtlustatavate isikute EU NAVFORilt üleandmise tingimusi ja korda ning nende kohtlemist pärast üleandmist; kutsub nõukogu üles tagama, et täielikult austatakse inimõigusi ja õigusriigi põhimõtteid;
  12. peab küsitavaks, kas föderaalset üleminekuvalitsust on piisavalt legitiimsust, et toetada

teda ELi väljaõppemissiooniga, mille eesmärk on suurendada föderalse üleminekuvalitsuse sõjalist võimekust; samuti kahtleb selles, kas mõni tuhat lisasõdurit suudavad oluliselt mõjutada jätkusuutliku riigi ülesehitamist; on mures võimaluse pärast, et professionaalselt väljaõpetatud ja varustatud Somaalia julgeolekujõud võivad vahetada poolt ja ühineda sõjapealikute rühmitustega;

13. väljendab oma kahtlusi seoses kriisiohjamise kontseptsiooniga, mille ELi kaitseministrid 17. novembril 2009 vastu võtsid ja mis sisaldab võimalikku EJKP väljaõppemissiooni Ugandas 2000 Somaalia kaitseväelasele, ning nõuab, et nõukogu esitaks Somaalia jaoks usaldusväärse poliitilise strateegia, mis realistlikult kajastaks riigi rajamise väljavaateid ning rõhutaks ELi panust, mis annaks tegeliku lisandväärtuse olemasolevale Aafrika Liidu missioonile (AMISOM) ja muude osalejate jõupingutustele;
14. kutsub rahvusvahelist üldsust – ja eelkõige ELi – üles suurendama humanitaarabi andmist riigi sees ümberasustatud isikutele ja abivajavatele inimestele;
15. kutsub ÜROd ja komisjoni üles igakülselt uurima toksiliste jäätmete jätmist Somaalia rannikule ja ebaseaduslikku kalapüüki Somaalia rannavetes, kehtestama kohustusi kõikidel tasanditel, toetama jõupingutusi, et võtta vastutusele need kuriteod sooritanud isikud ning tagama, et keskkonna saastamise probleemiga põhjalikult tegeletakse;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Somaalia föderalsele üleminekuvalitsusele ning Aafrika Liidule.